

The Thai Journal of Veterinary Medicine

Volume 25
Issue 1 March, 1995

Article 2

3-1-1995

คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับการเข้ามาในอดีต

อัจริยา ไศละสุต

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm>

Part of the [Veterinary Medicine Commons](#)

Recommended Citation

ไศละสุต, อัจริยา (1995) "คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับการเข้ามาในอดีต," *The Thai Journal of Veterinary Medicine*: Vol. 25: Iss. 1, Article 2.

DOI: <https://doi.org/10.56808/2985-1130.1652>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm/vol25/iss1/2>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Veterinary Medicine by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาฯ กับความเป็นมาในอดีต

อัจฉริยา ไชยะสูต*

การศึกษาชั้นปริญญาบัณฑิตสาขาสัตวแพทยศาสตร์ ถือกำเนิดเป็นครั้งแรกในประเทศไทยที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเริ่มต้นจากการแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกสัตวแพทยศาสตร์ มีฐานะเป็นแผนกอิสระในพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช 2477 ตราไว้เมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ.2478 ในปี พ.ศ.2478 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนิตติเตรียมสัตวแพทยศาสตร์ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมอบหมายให้คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีศาสตราจารย์ หลวงพรตพิทยพยัต เป็นคณบดีจัดการศึกษาชั้นเตรียมสัตวแพทยศาสตร์ ในระยะแรกเริ่มแรกนี้ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ว่าหลักสูตรสำหรับชั้นปริญญาสัตวแพทยศาสตร์บัณฑิตมีเพียง 4 ปีเท่านั้น คือให้ศึกษาวิชาเตรียมแพทยศาสตร์ 2 ปี และศึกษาสัตวแพทยศาสตร์แท้ๆ อีก 2 ปี ต่อมาใน พ.ศ.2482 ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เพิ่มหลักสูตรชั้นปริญญาสัตวแพทยศาสตร์บัณฑิต จาก 4 ปี เป็น 5 ปี แต่การเรียนวิชาเตรียมสัตวแพทยศาสตร์ก็ยังคงเป็นไปเช่นเดิม

ในปี พ.ศ.2480 ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เจรจาขอให้ร้อยเอกหลวงชัยอัศวรักษ์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองสัตวรักษ์ กรมเกษตรและการประมง กระทรวงเกษตร-ธิดการ มาอำนวยการสอน และได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกสัตวแพทยศาสตร์ในเวลาต่อมา ร้อยเอกหลวงชัยอัศวรักษ์ ได้เชิญข้าราชการจากกระทรวงเกษตรธิดการ และที่อื่นมาเป็นอาจารย์ และรับผิดชอบในการสอนแต่ละวิชา จนกระทั่งในปี พ.ศ.2484 เริ่มมีอาจารย์ประจำ 1 ท่าน คือ ศ.น.สพ.มานิต พยัคฆนันท์ และ ใน พ.ศ.2485 มีเพิ่มอีก 1 ท่าน คือ ศ.น.สพ.ม.ร.ว.ชญาญวัต เทวกุล

ในระยะเริ่มแรก แผนกสัตวแพทยศาสตร์ ไม่มีอาคารสถานศึกษาของตนเอง นิสิตที่เรียนวิชาเตรียมสัตวแพทยศาสตร์ก็เรียนร่วมกับนิสิตเตรียมแพทยศาสตร์ นิสิตวิทยาศาสตร์ และนิสิตเตรียมเภสัชศาสตร์บ้าง ในปี พ.ศ.2481 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยวางโครงการสร้าง

* ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาคารสถานศึกษาอย่างทันสมัยของแผนกสัตวแพทยศาสตร์ชั้นที่ปลายถนนพญาไท ในที่ดินของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ในปัจจุบันอาคารหลังดังกล่าวได้เป็นส่วนหนึ่งของโรงพยาบาลหญิง) มีนาย อี.มันเฟรดี ชาวอิตาลี ซึ่งในเวลานั้นเป็นอาจารย์อยู่ในแผนกสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกแบบ แผนกสัตวแพทยศาสตร์ ย้ายมาดำเนินการสอน ณ อาคารหลังนี้ เมื่อ พ.ศ.2482 ต่อมาในปลาย พ.ศ.2484 เมื่อสงครามมหาเอเซียบูรพาอุบัติขึ้น จึงกลับเข้าไปอยู่ในบริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกครั้ง และได้โอนย้ายไปสังกัดกรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ในกระทรวงสาธารณสุข แล้วจึงยกฐานะเป็นคณะสัตวแพทยศาสตร์ ตามพระราชกฤษฎีกา พุทธศักราช 2485 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 59 ตอนที่ 16 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2485) และโอนสังกัดจากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ไปขึ้นกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกครั้งหนึ่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2497 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 71 ตอนที่ 86 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2497) ในปี พ.ศ.2500 คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้ปรับปรุงหลักสูตรสัตวแพทยศาสตร์บัณฑิตโดยเพิ่มเวลาเรียนจาก 5 ปี เป็น 6 ปี ซึ่งเป็นโครงร่างของหลักสูตรในปัจจุบันนี้

ในปี พ.ศ.2502 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้โอนขึ้นอยู่กับสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี จนกระทั่งปี พ.ศ.2510 คณะสัตวแพทยศาสตร์ ก็ได้โอนย้ายมาขึ้นอยู่กับสังกัดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักนายกรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.2510 ที่ให้ไว้ ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2510 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 84 ตอนที่ 102 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2510) และในปี พ.ศ.2515 คณะสัตวแพทยศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้โอนจากสำนักนายกรัฐมนตรีไปขึ้นอยู่กับสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ トラบเท่าทุกวันนี

ดังนั้น นับแต่วันที่ตราพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช 2477 เมื่อวันที่ 16 เมษายน พุทธศักราช 2478 สืบมาจนถึงวันที่ 16 เมษายน 2538 จึงเป็นระยะเวลาที่นับเนื่องได้ 60 ปีบริบูรณ์ที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้รับการสถาปนาขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(จากบทความ "สัตวแพทย์ ปทุมวัน" โดย รศ.น.สพ.ดร.มาริชค์ กัลป์ประวิทย์)